

перенавчання працівників, а освітні заклади – зробити свої програми гнучкими та актуальними до запитів роботодавців.

Література:

1. Колот А., Рябоконт І., Бабій Ю. Соціально-трудоий вимір економіки платформ. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. DOI: 10.32782/2524-0072/2024-68-110
2. Семікіна М. В., Савеленко Г. В., Костишина А. І. Цифровізація економіки та зайнятості в умовах руху України до ЄС. *Вісник ЧНУ ім. Б. Хмельницького*. 2022. Т. 26. № 3–4. С. 12–22. URL: <https://econom-ejournal.cdu.edu.ua/issue/view/356>
3. Петрова І. Цифрова економіка та поява цифрової зайнятості. *Електронна бібліотека Університету «КРОК»*. 2020. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/statti/petrova_0040.pdf

Ларіонов Б. О.,
Лейчу Є. В.

Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку, м. Одеса, Україна

АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В СФЕРІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

Всесвітній поштовий союз (ВПС) є однією з найстаріших міжнародних організацій, яка регулює діяльність поштових служб у всьому світі. Основним завданням ВПС є розробка універсальних правил та стандартів для країн-учасниць, що дозволяють забезпечити безперервну роботу поштових служб навіть у періоди криз, таких як війни, природні катастрофи чи соціальні конфлікти. Міжнародне законодавство, розроблене ВПС, визначає принципи взаємодії між поштовими операторами різних країн, правила доставки міжнародних відправлень, стандарти безпеки працівників пошти та механізми компенсації втрат. Одним із важливих аспектів міжнародного законодавства є забезпечення мінімізації ризиків для поштових служб під час військових конфліктів. Такі норми зобов'язують країни-учасниці підтримувати поштовий зв'язок на міждержавному рівні навіть у разі воєнного стану. Іншою важливою частиною міжнародних угод є правила пересилання гуманітарних вантажів. У рамках ВПС існують спеціальні положення, які спрощують пересилання гуманітарної допомоги через кордони в умовах військових конфліктів, дозволяючи міжнародним організаціям і поштовим службам працювати спільно для забезпечення швидкої доставки вантажів у постраждалі регіони.

Україна є членом Всесвітнього поштового союзу, тому міжнародні стандарти поштового зв'язку мають важливе значення для регулювання діяльності українських поштових служб під час воєнного конфлікту. Однак адаптація міжнародних норм до українських реалій потребує значних зусиль з боку національних органів влади.

Після початку війни на сході України у 2014 році, а пізніше після повномасштабного вторгнення в 2022 році, Україна була змушена впровадити ряд законодавчих змін, щоб забезпечити ефективну роботу поштових служб у складних умовах. Зокрема, до українського законодавства були інтегровані положення, що дозволяють полегшити доставку гуманітарних вантажів, регулювати взаємодію з міжнародними партнерами та підтримувати безпеку працівників пошти у зонах бойових дій. Однією з ключових змін стало введення спрощених процедур для перетину кордонів гуманітарними вантажами. Це дозволило українським поштовим службам, зокрема «Новій Пошті» та «Укрпошті», ефективно співпрацювати з міжнародними організаціями, такими як Червоний Хрест та ООН, для доставки критично важливих товарів у постраждалі регіони. Водночас національні нормативні акти передбачали механізми швидкого відновлення роботи поштових відділень у звільнених від окупації регіонах, що було узгоджено із загальними міжнародними стандартами. Порівнюючи міжнародні та українські нормативно-правові акти, можна зробити висновок, що вітчизняне законодавство у сфері поштового зв'язку значною мірою

відповідає міжнародним стандартам, але має свої особливості, обумовлені унікальною ситуацією війни в Україні. Основною відмінністю є необхідність швидкого реагування на зміни ситуації на фронті та адаптація інфраструктури до нових викликів. Міжнародні стандарти більше зосереджуються на загальних правилах співпраці між державами та захисту поштових служб, тоді як українське законодавство повинно оперативно реагувати на конкретні загрози, такі як руйнування інфраструктури, блокада регіонів та активні бойові дії. Ці особливості впливають на реалізацію проектної діяльності поштових операторів і вимагають не лише дотримання міжнародних норм, але й творчих підходів для забезпечення ефективності роботи поштових служб.

Аналіз нормативно-правової бази та порівняння міжнародних і українських стандартів показують, що для стабільної роботи поштових служб під час війни важливо не лише дотримуватися міжнародних норм, але й адаптувати їх до національних реалій. Водночас, однією з ключових складових успішного функціонування поштових служб є їх здатність ефективно використовувати ринкові можливості, що виникають у кризових ситуаціях. Тому в наступному підрозділі ми розглянемо, як ринкові можливості можуть вплинути на реалізацію проектної діяльності в сфері поштового зв'язку в умовах військових дій.

Під час військових конфліктів ринкові можливості в багатьох сферах можуть зменшуватись через руйнування інфраструктури, економічну нестабільність та обмежений доступ до ресурсів. Проте в таких кризових умовах виникають нові ринкові ніші та можливості, що можуть бути використані для забезпечення безперебійної роботи стратегічно важливих галузей, зокрема поштового зв'язку. У цьому підрозділі ми розглянемо, як поштові оператори можуть використовувати ринкові можливості для реалізації проектної діяльності під час війни, та наведемо приклади з реальних бізнес-документів, що ілюструють цей процес. Військові конфлікти зазвичай створюють велику кількість викликів для логістичних і поштових компаній. З одного боку, існує загроза руйнування фізичної інфраструктури, порушення ланцюгів постачання, скорочення економічної активності в постраждалих регіонах та труднощі з доступом до ринку. З іншого боку, під час війни зростає попит на деякі види послуг: доставка гуманітарних вантажів, підтримка військових операцій, надання послуг евакуації тощо.

Компанії, які здатні швидко адаптуватися до нових умов, отримують можливість розширити свою діяльність та реалізувати нові проекти. Наприклад, ТОВ «Нова Пошта» в умовах повномасштабної війни змогла розширити свій ринок за рахунок надання послуг доставки гуманітарних вантажів, створення нових логістичних маршрутів у зонах, де були порушені звичайні ланцюги постачання, а також впровадження мобільних поштових відділень у постраждалих регіонах. Така гнучкість дозволила компанії залишатися конкурентоспроможною, незважаючи на важкі умови.

Існує кілька ключових факторів, що визначають можливості для реалізації проектів у сфері поштового зв'язку: *зміни в споживчих звичках* (військовий стан змінив потреби населення, призвівши до зростання попиту на швидку доставку гуманітарних вантажів, медикаментів та товарів першої необхідності), *розвиток технологій* (впровадження нових технологій, таких як автоматизація процесів і використання дронів для доставки, відкриває нові можливості для підвищення ефективності поштових послуг, *законодавчі зміни* (адаптація нормативно-правової бази під потреби ринку створює сприятливі умови для нових проектів). Таким чином, формування стратегії розвитку підприємств поштового зв'язку повинно відбуватися з врахуванням міжнародних норм.

Література:

1. Галан Л.В., Щуровська А.Ю. (2015) [Перспективи впровадження фінансових послуг в сфері поштового зв'язку України](#). *Ефективна економіка*. Дніпровський державний аграрний-економічний університет, ДКС. Випуск 2, с. 22-28
2. Галан Л. В., Борисевич Є. Г. Управління клієнтським досвідом як інноваційна стратегія розвитку клієнтоорієнтованості операторів електронних комунікацій. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. № 1. С. 226-239. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001460421>